

РЕШЕНИЕ

№ 9080

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 171 СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА АНГ.
ЙОРДАНОВА ВЕЛИКОВА

като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА АНГ. ЙОРДАНОВА ВЕЛИКОВА Гражданско дело № 20211110173573 по описа за 2021 година Производството е образувано по искова молба от М. Ц. С., ЕГН *****, с която са предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 82 ЗЗД и иск по чл. 86, ал. 1, предл. 1 ЗЗД срещу ЧСИ С. Б. Х. с рег. № 863 от КЧСИ. Ищцата извежда съдебно предявените субективни права при твърдение относно предприети спрямо нея незаконосъобразни и неправомерни действия по повод образувано изпълнително дело при ответната страна, по което е било насочено изпълнение, за удовлетворяване на вземанията на вискателя, срещу налични парични средства по банковата й сметка, представляващи несеквестрируемо имущество. Поддържа, че образуваното по описа на ответната страна изпълнително дело №/..... г. е по искане на вискателя „Топлофикация София“ ЕАД, въз основа на представен изпълнителен лист, с който същият се е снабдил при проведено заповедно производство по реда на чл. 410 ГПК по ч.гр.д. №/..... г. по описа на СРС, с-в. Твърди, че на 08.06.2017 г. й е била връчена покана за доброволно изпълнение, от съдържанието на която установява, че общата стойност на дължимото от нея вземане, ведно с начислените такси по изпълнителното дело, възлиза на 706,68 лв. Сочи, че за обезпечаване на изпълнението на вземанията на кредитора, ЧСИ С. Х. е наложила запора по открити на нейно име банкови сметки, като в хода на производството ответницата е изплатила в полза на вискателя претендираните вземания. Поддържа, че паричните средства, постъпили по банковата й сметка и послужили за изпълнение на задължението й към вискателя имат характера на несеквестрируеми средства, доколкото същите са били изплатени от Държавен фонд „Земеделие“ във връзка с регистрацията й като земеделски производител, представляващи субсидия за стопанската 2016 – 2017 г. Твърди, че изплатените в нейна полза земеделски субсидии представляват целево финансиране със средства от европейски фондове, поради

което не могат да бъдат използвани за принудително погасяване на публични и частни държавни вземания, както и вземания на трети лица. Поддържа, че с насочването на изпълнение спрямо посочените парични средства за удовлетворяване на вземанията на кредитора, ЧСИ С. Х. не е съобщила несеквестируемия им характер, с което незаконосъобразно е нанесла вреди в нейната правна сфера. Поддържа, че като последица от настъпилото непозволено увреждане е претърпяла имуществени вреди, изразяващи се в намаляване на имуществото ѝ и пропуснати ползи. Поддържа, че неправомерно е била лишена от посочените парични средства, гарантиращи правилното осъществяване на извършваната от нея стопанска дейност, съответно е била пречатствана възможността ѝ да произведе и реализира земеделска продукция. Претендира осъждането на ответницата за възстановяване на сумата от 706,68 лв., както и обезщетение за пропуснатите ползи, доколкото същите са пряка и непосредствена последица от увреждането, в размер на 2000 лв. Обективира искане за осъждане на ответната страна за заплащането на дължимата мораторна лихва, считано от деня на увреждането – 28.06.2017 г.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба. Ответницата оспорва предявените искове по основание и размера, като счита същите за неоснователни и недопустими. Потвърждава, че срещу ищцата е било образувано посоченото изпълнително дело. Оспорва твърдението ѝ относно осъществено неправомерно поведение по изпълнението на вземането на вискателя. Счита, че не е извършила незаконосъобразни действия, от които да са последвали вреди за ищцата, респективно се противопоставя на искането ѝ за изплащане на обезщетение за претърпени загуби и пропуснати ползи. Поддържа, че постъпилите по изпълнителното дело суми не са несеквестируеми. Твърди, че в резултат на наложения заповор в „Банка ДСК“ ЕАД, на 23.05.2017 г., по специалната ѝ сметка постъпва сумата от 706,68 лв., като средствата са преведени към вискателя и към ЧСИ за такси и разноски. Сочи, че поради изплащане на всички задължения, с разпореждане от 07.07.2017 г. образуваното изпълнително дело е приключено. Поддържа, че земеделските субсидии не попадат в обхвата на чл. 94, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г., доколкото те са субсидии не от държавния бюджет, а от европейски средства. Счита, че дори да бъде прието, че посочените средства са несеквестируеми, при изпълнението на дейността ѝ не е предприела противоправно деяние, доколкото при заповор върху банкови сметки, частният съдебен изпълнител не разполага с информация относно източника на постъпилите средства по сметката на длъжника. В тази връзка, сочи че задължение на банката е да извърши преценка относно секвестируемостта на постъпилите средства по сметката на длъжник във връзка със задължението ѝ за надлежно изпълнение на заповора. Поддържа, че не са налице предпоставките за ангажиране на отговорността ѝ. Обективира искане за привличане на трето лице – помагач.

„ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, в качеството му на подпомагаща ответницата страна, е депозирало становище, с което оспорва изцяло предявените искове като неоснователни. Счита, че не са налице основанията за ангажиране на отговорността на ЧСИ С. Х., доколкото същата е осъществила правомерно и добросъвестно възложените ѝ от вискателя действия, в рамките на компетентността ѝ. Поддържа, че ответницата не разполага с

информация относно характера и произхода по сумите, постъпили по сметка на длъжника. Сочи, че ЧСИ С. Х. надлежно е уведомявала ищцата за предприетите действия в хода на изпълнителното производство, като същата не е посочила своевременно, че счита процесните средства за несеквестируеми. Оспорва несеквестируемия характер на земеделските субсидии, както и настъпването на имуществени вреди в патримониума на ищцата.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Безспорно в отношенията между страните е обстоятелството относно образувано изпълнително дело №/..... г., по описа на ЧСИ С. Х., с длъжник по делото – ищцата, приключило към 07.07.2017 г. С оглед направените от ищцата твърдения, в нейна доказателствена тежест е да докаже по делото, фактическия състав на деликта, съответно наличието на неправомерно поведение от страна на ответницата, в резултат на което е претърпяла вреди, както и причинно – следствената връзка между деянието и последвалите имуществени вреди. В нейна тежест е да докаже по делото, пълно и главно, наличието на пропуснати ползи, респективно вида и стойността им. При доказване на посочените обстоятелства, в тежест на ответницата е да докаже правоизключващите отговорността й факти, съответно да обори презумпцията за вина по смисъла на чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Видно от приложените по делото писмени доказателства е, че ответницата правомерно е образувала изпълнителното производство, при спазване на законовите предпоставки, като в кръга на предвидените по закон правомощия, свързани с упражняваната от нея дейност е наложила запор по открити банкови сметки на длъжника в „Уникредит Булбанк“ АД и „Банка ДСК“ ЕАД. От приложената по делото разписка за връчване на поканата за доброволно изпълнение се установява, че ищцата, в качеството й на длъжник по образуваното изпълнително дело, е била надлежно уведомена за производството и правните последици от пристъпването към действия по принудително удовлетворяване на вземането на вискателя. В изпълнение на наложения запор, „Банка ДСК“ ЕАД е извършила превод по сметка на ЧСИ С. Х. за погасяване на дълга. От данните в приложеното към исковата молба становище от банката е посочено, че паричният превод е извършен на 23.05.2017 г. с постъпили суми по сметка на ищцата от Държавен фонд „Земеделие“ с основание „Мярка 13“, „СПП 2016“ и „Зелени 2016“, като банката е посочила, че запорът е вдигнат на 06.07.2017 г., вследствие на получено от частният съдебен изпълнител съобщение с изх. № 61809/04.07.2017 г. От писмените доказателства по делото се установява, че производството по изпълнителното дело е приключено към 07.07.2017 г. с разпореждане на ЧСИ С. Х., доколкото са погасени вземанията на вискателя. С постъпило от ищцата заявление към частният съдебен изпълнител на 18.04.2019 г., същата е отправила искане за възстановяване на стойността на дълга й към вискателя, в размер на 706,68 лв, като е посочила че средствата послужили за удовлетворяване на кредитора са несеквестируеми. Съгласно разпоредбата на чл. 435, ал. 2, т. 2 ГПК на обжалване подлежат действията на съдебния изпълнител, с които е насочил изпълнение спрямо имущество, което длъжникът смята за

несеквеструемо. В чл. 444 ГПК са изброени вещи и вземания, спрямо които не може да бъде насочено принудително изпълнение, като от ал. 8 следва, че изброяването не е изчерпателно, доколкото в друг закон са предвидени несеквеструеми вещи и вземания. Видно от нормативната уредба, дадена в чл. 94, ал. 2 вр. с ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г., целево предоставяните средства от държавния бюджет на нефинансови предприятия за субсидии, компенсации и капиталови трансфери за възложени от държавата дейности и услуги не могат да се използват за принудително погасяване на публични и частни вземания, както и на вземания на трети лица. От приложените към исковата молба писмени доказателства се потвърждава, че средствата постъпили по сметка на ищцата от Държавен фонд „Земеделие“ са във връзка с депозирано от нея заявление за финансиране от 09.05.2016 г., в качеството ѝ на земеделски стопанин. С дадените от „Банка ДСК“ ЕАД извлечения от банковата сметка на ищцата за периода 01.01.2017 г. – 15.04.2019 г. се установяват основанията за постъпване на земеделските субсидии от Държавен фонд „Земеделие“ в нейна полза. Разпоредбата на чл. 94, ал. 2 вр. с ал. 1 ЗДБРБ за 2017 г. има императивен характер и е установена в обществен интерес, като целта на тези забрани е да се осигури безпрепятствено извършване на законово регламентирани отделни стопански или бюджетно субсидирани дейности, изпълняващи значими публични и обществени функции, гарантирани от държавата, които е недопустимо да бъдат затруднявани, независимо от неизправността на субекта на такива задължения. По отношение на наведените от ответната страна доводи относно секвеструемостта на земеделските субсидии, доколкото същите са изплатени със средства от европейски фондове, а не от държавния бюджет, съответно не попадат в обхвата на посочената разпоредба, съдът счита същите за неоснователни. Съгласно изложените мотиви в Решение № 143 от 25.10.2017 г. по гр.д. № 4666/2016 г., по описа на ВКС, III Г.О. може да се направи извод относно обстоятелството, че независимо от първоизточника на финансиране на дейността на земеделските стопани, в това число средства от европейски или държавни/републикански фондове, приложимият режим по смисъла на ЗДБРБ за 2017 г. е един и същ, като правото на финансова помощ от ЕС се предоставя с оглед качеството и личността на земеделския производител, когато са изпълнени определени изисквания, има предназначението да служи за реализиране целите и политиките на ЕС, за съблюдаване на изпълнението им и за опазване финансовите интереси на ЕС. Бенефициер на това плащане е земеделският стопанин, а Държавен фонд „Земеделие“ е акредитирана разплащателна агенция. Разпоредбите са императивни, като по положителен начин овластяват бенефициера да получи пълния размер на публичното целево финансиране. Поради това, като целево предоставени, те са обект на специален режим и са несеквеструеми. Съгласно т. 13 от ТР №2/26.06.2015 г. по тълк.д. №2/2013 г. на ОСГТК несеквеструеми са вземанията на длъжника по сметка в банка, когато по сметката постъпват само плащания по напълно несеквеструеми вземания или вземания по които не се допуска принудително изпълнение. Когато по сметката на длъжника наред с постъпленията от несеквеструеми вземания и вземания, по които не се допуска принудително изпълнение постъпват и плащания по други секвеструеми вземания, изпълнението върху наличността по такава

сметка е недопустимо над общия размер на другите секвестрируеми постъпления. В настоящия случай, за да бъде ангажирана отговорността на частния съдебен изпълнител трябва да са осъществени обективните елементи от фактическия състав на деликта. Не се спори между страните, че с действията си ответницата е удовлетворила реално съществуващ дълг на ищцата по издадената заповед за изпълнение, като имущество ѝ е било обременено с него. Един от елементите на непозволеното увреждане е причиняване на имуществена вреда, която се изразява в намаляване на имуществото или в пропускане на ползи, чрез сигурното му и неосъществено увеличаване. С изплащането на дълга имуществото на ищцата не е намалено, тя не е претърпяла загуба, нито реално е обедняла, а е удовлетворено едно задължение, с което то е било обременено. Претендираната вреда щеше да е причинена, ако беше проведено принудително изпълнение върху несеквестрируемото вземане при липса на задължения. В процесния случай съдебния изпълнител законосъобразно е наложил заповед върху банковата сметка на длъжника по изпълнителното дело. Към момента на налагане на заповедта, съдебният изпълнител няма как да знае каква е наличността по банковата сметка на длъжника, дали в нея има спестявания, дали длъжника получава доход от пенС., трудови договори или граждански плодове. Банката се явява субекта, който след получаване на заповедното съобщение следва да прецени или отправи запитване към частния съдебен изпълнител във връзка с това какъв е произхода на постъпилите средства, съответно дали те да бъдат „блокирани“ и преведени на съдебния изпълнител или да бъдат оставени на разположение на длъжника, в случай, че са несеквестрируеми. В тази връзка, следва да бъде взето предвид, че ищцата също не е предприела необходимите действия по своевременно уведомяване на частния съдебен изпълнител относно произхода на средствата използвани за погасяване на дълга, като същата е подала заявление за възстановяване на сумата след близо две години от приключване на производството. В допълнение следва да се посочи, че по делото не са ангажирани доказателства във връзка с твърденията на ищцата относно невъзможността ѝ да произведе и реализира земеделска продукция, поради неполучаване на субсидията. С постановеното в ТР 3/2021 г. от 13.01.2023 г. по тълк. дело № 3/2021 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че причинените от деликт пропуснати ползи трябва да бъдат доказани със сигурност, както трябва да бъдат доказани със сигурност пропуснатите ползи, причинени от неизпълнение на договорно задължение. Възможността за увеличение на имуществото на увреденото от деликта лице сама по себе си не е достатъчна, за да се приеме наличието на пропусната полза. Дали пропуснатата полза е щяла да бъде реализирана е въпрос на съществуване или несъществуване на обективни факти от действителността, които подлежат на доказване и от които произтича тази възможност. Доколкото законът изисква реално настъпила вреда, за да възникне правото на обезщетение, предположението за наличието на пропусната полза трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, като не може да почива на логическото допускане за закономерно настъпване на увеличението, както е и прието с ТР № 3/2012 г. по тълк. дело № 3/2012 г. на ОСГТК на ВКС.

Въз основа на изложените фактически и правни изводи, съдът счита че не са реализирани

обективните елементи от фактическия състав на деликта, поради което претенцията на ишщата за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в претърпени загуби и пропуснати ползи, настъпили като последица от неправомерно поведение на ответната страна, са неоснователни. По отношение на иска с правна квалификация по чл. 86, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, с който се иска присъждането на мораторно обезщетение върху стойността на претендираните вземания, считано от 28.06.2017 г., същият следва да бъде отхвърлен като неоснователен, доколкото не се установи наличието на главен изискуем дълг.

По отношение на разноските по делото:

С оглед изхода от спора, право на разноски е налице по отношение на ответната страна, по аргумент на чл. 78, ал. 3 ГПК. Ответницата не е обективирала искане за присъждане на извършените в производството разноски, поради което съдът не дължи произнасяне с осъдителен диспозитив на посоченото основание.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Ц. С., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 82 ЗЗД, срещу ЧСИ С. Б. Х. с рег. № 863 от КЧСИ, с който се иска осъждането на ответницата за заплащане на обезщетение за настъпили в резултат на неправомерно увреждане имуществени вреди, изразяващи се в претърпени загуби на стойност 706,68 лева, като неоснователен. ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Ц. С., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 82 ЗЗД, срещу ЧСИ С. Б. Х. с рег. № 863 от КЧСИ, с който се иска осъждането на ответницата за заплащане на обезщетение за настъпили в резултат на неправомерно увреждане имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи на стойност 2000 лева, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Ц. С., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 86, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, срещу ЧСИ С. Б. Х. с рег. № 863 от КЧСИ, с който се иска осъждането на ответницата за заплащане на мораторно обезщетение върху стойността на претендираните вземания, считано от 28.06.2017 г., като неоснователен.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страна на ответница.

Препис от решението да се връчи на страните.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____